

Selvitys

arviointimenettelystä

Lemin kunnan tilinpäätös 2024

Tilinpäätös, otteita sivuilta 13-15:

Arviointiryhmän esityksessä tasapainottamistoimenpiteiden ja muiden muutosten takia vuosi 2024 sisälsi menoissa 401 700 euron säästötoimenpiteet verrattuna edelliseen vuoteen. Menojen osalta euromääräisesti vaikuttavimmat tasapainottamistoimenpiteet vuonna 2024 koostuivat määräaikaisen ja vakituisen henkilöstön vähennyksistä koskien perusopetusta, kirjastopalveluita ja teknistä hallintoa.

Säästöt henkilöstökuluissa toteutuivat vain osittain. Perusopetuksessa oli yhtenä säästötoimenpiteenä vähentää määräaikaista koulunkäynninohjaajia ja talousarvossa 2024 määrärahoja syksyn osalta ei enää ollut. Talousarvioon oli jäänyt koulusihteerin palkkakustannukset 100 prosenttisesti, joten tehtävän osa-aikaistamisesta jäänyt ylibudjetointi siirrettiin kahden 80 prosentin ja yhden 35 prosentin määräaikaisen koulunkäynninohjaajan palkkaamiseen. Lisäksi kunnanvaltuustolta pyydettiin 17 500 euron talousarviomuutos.

Valtuusto päätti myös vakinaisen varhaiskasvatuksen apulaisjohtajan viran perustamisen 1.8.2024 alkaen.

Kirjaston osalta säästö henkilöstökustannuksista vaikuttaa täysimääräisesti vuodesta 2025 lähtien. Teknisen toimen hallinnon yhden henkilötyövuoden säästö toteutui vain puolittaisena ja yhden henkilön irtisanominen tukipalveluissa ei onnistunut. Sen sijaan määräaikainen koeajalla irtisanottiin. Tukipalveluissa toteutettiin ruoka- ja siivouspalveluiden viiden henkilön ja neljän viikon ajan lomautukset. Lisäksi Tekninen johtaja lomautettiin ajaksi 22.4.-19.5.2025. Muun johtoryhmän lomautuksista todettiin, etteivät ne ole mahdollisia. Lomautuksista tuli säästöä n. 23 000 euroa.

Talousarvion käyttötalousmenoissa oli ylibudjetointia, niin henkilöstökuluissa kuin toimintakuluissa. Hallintosihteerin toimi oli täyttämättä syyskuusta lähtien. Perusopetuksen palvelusihteerin työaika lisättiin yleishallinnon osalta 40 prosenttia. Talous- ja palkkahallinnon osalta oli päätetty etsiä kustannustehokasta ja toimintavarmaa tapaa tuottaa palvelut. Viranhaltijapäätöksellä ostettiin asiantuntijapalveluja Suomen hankintajuristeilta (26 300 euroa) palkka- ja taloushallinnon kilpailutukseen. Markkinaehtoinen kilpailutus kuitenkin keskeytettiin elokuussa. Kilpailutuksella tavoiteltiin myös säästöä vuoden 2025 osalta kahden henkilötyövuodesta. Tämä ei tule toteutumaan.

Vakuutusturvan kilpailutuksella (4 000 euroa) saatiin säästöä vuoden 2025 vakuutusmaksuihin.

Tulojen osalta euromääräisesti vaikuttavimmat tasapainottamistoimenpiteet koostuivat kunnalllis- ja kiinteistöverojen korotuksista. Kunnallisveroprosentti korotettiin 0,54 prosenttiyksiköllä 9,36 prosentista 9,9 prosenttiin ja tämän tuloja lisäävän vaikutuksen arvioitiin olevan 306 000 euroa. Kiinteistöveroprosenttien korotukset koskivat yleistä, vaikuista asuinrakennusta sekä muita asuinrakennuksia ja niiden tuloja lisäävän vaikutuksen arvioitiin olevan noin 185 000 euroa. Verotuloja kertyi 7,3 miljoonaa euroa, eli noin 0,6 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2023.

Tilinpäätös, otteita sivulta 40:

Arviointimenettelyssä todettiin, että kertynyt alijäämä pystytään kattamaan vuoteen 2026 mennessä. Tilikauden 2024 tulos kattoi kertyneet alijäämät ja ylijäämäpuskuria tuleville vuosille on 414 700 euroa.

Tilinpäätös, otteita sivulta 57 (Perusopetuspalvelut)

Toukokuussa sivistyslautakunta esitti kunnanhallitukselle, että historian ja yhteiskuntaopin opettajan sekä äidinkielen lehtorin viran lakkauttamista ja päätoimisen tuntiopettajan toimien perustamista 1.8.2024 alkaen. Kunnanhallitus joutui äänestämään ja virkoja ei lakkautettu. Virkojen lakkauttamisella palkanmaksun perusteena olevat opetusvelvollisuudet olisivat pienentyneet ja mikäli oppivelvollisuustunnit eivät täytyisi, niin olisi maksettu se osuus palkasta, mikä vastaa tuntimäärän suhdetta viran opetusvelvollisuuteen. Virkasuhteiselle lehtorille maksetaan opetusvelvollisuustuntien mukaan, vaikka tunnit eivät täytyisikään. Rehtorin esityksellä tavoiteltiin säästöjen lisäksi myös tulevaisuuden työtilanteen ennakkointia, koska oppilasennusteissa tulevina vuosina oppilasmäärät näyttävät laskevan huomattavasti. Täytyy kuitenkin muistaa, ettei koulukeskuksella ole erikseen esim. uskonnon lehtoria, jolloin historian- ja yhteiskuntaopin opettajan opetusvelvollisuus saadaan täytettyä kyseisen aineen opetuksella aina opetusvelvollisuuteen asti. Kaikkien opettajien opetusvelvollisuus on saatu nykyisellä järjestelyllä täytettyä, eikä yhdellekään opettajalle makseta ”pitämättömistä” oppitunneista.

Tilinpäätös, otteita sivulta 60 (Varhaiskasvatus):

Vuosille 2021–2024 kunta valikoitui kaksivuotisen esiopetuksen kokeilukunnaksi. Tämä lisäsi koulutetun henkilöstön tarvetta ja sisäiset menot nousivat. Kokeilu päättyi 31.5.2024 ja sen myötä Iitiän esiopetusyksikkö siirtyi Kirkonkylälle. Esiopetusta järjestetään 8.8.2024 alkaen kahdessa ryhmässä koulujen läheisyydessä Kirkonkylällä ja Kuukanniemessä.

Tilinpäätös, otteita sivulta 63, 65 (Kirjastopalvelut)

Talouden tasapainottamistoimenpiteenä vuosina 2022–2024 kirjaston kirja- ja lehtimäärärahoja on vähennetty 4 500 euroa vuoden 2021 tasosta.

Kaikkina vuosina kirjahankinnat toteutettiin annettujen määrärahojen puitteissa (pl tili av-aineisto).

	Talousarvio	Toteuma
Vuonna 2021 ennen tasap.	20 500	17 210
Vuosi 2022	15 000	12 895
Vuosi 2023	15 000	14 949
Vuosi 2024	15 000	14 570

Kirjaston henkilöstössä tapahtui eläköityminen syksyllä 2024 ja kirjastossa työskentelee nyt yksi vakituinen työntekijä. Yhden henkilötyövuoden vähennys oli yksi kunnan arviointimenettelyn tasapainottamismenettelyn toimenpide.

Tilinpäätös, otteita sivulta 79 (Tuloslaskelmaosan toteutuminen)

Verotulojen talousarviota paremmat tilitykset johtuivat kunnallisverotilityksissä jako-osuusmuutoksesta. Talousarvioon verrattuna jako-osuuden muutos lisäsi verotuloja 336 000 euroa, josta 220 000 euroa kohdistui vuoden 2024 tilityksiin ja 116 000 euroa aikaisempien

vuosien tilityksiin. Yhteisöveroa kertyi 5 000 euroa ja kiinteistöveroa 6 000 euroa talousarviota paremmin.

